

Θα ήθελα να ευχαριστήσω τον κ. Παπαντωνίου, τον Πρόεδρο του Κέντρου Ερευνών Προοδευτικής Πολιτικής για την πρόσκληση την οποία μου απηύθυνε να έρθω στο σημερινό Συνέδριο.

Να ευχαριστήσω τους πρέσβεις της Τουρκίας, οι οποίοι είναι σήμερα μαζί μας και έχουν έρθει ειδικώς για αυτή την περίπτωση. Να ευχαριστήσω τον κ. Egele, ο οποίος μετά από πάρα πολλά, περισσότερα από δέκα χρόνια συνεργαζόμαστε στην ανάπτυξη των ελληνοτουρκικών σχέσεων, και τους έλληνες πρέσβεις, οι οποίοι βρίσκονται σήμερα κοντά μας.

Κύριε Πρόεδρε, όταν είσαι τελευταίος ομιλητής σε ένα μεγάλο συνέδριο δεν έχεις και πάρα πολλά να πεις, διότι τα περισσότερα τα έχουν ήδη πει οι προλαλήσαντες, με αποτέλεσμα αν πεις τα ίδια, θα γίνεις κουραστικός.

Θα πρέπει λοιπόν να μαζέψω αυτά τα οποία ήθελα να πω και να αποφύγω θέματα τα οποία έχουν ήδη συζητηθεί από τους προηγούμενους ομιλητές.

Θα μιλήσω για τον ρόλο τον οποίο έχει παίξει το Ελληνοτουρκικό Επιμελητήριο, καθώς επίσης και το Συμβούλιο Ελληνοτουρκικής Επιχειρηματικής Συνεργασίας τα τελευταία χρόνια, και κυρίως τους σταθμούς των επιχειρηματικών σχέσεων μεταξύ Ελλάδος και Τουρκίας.

Να ξεκινήσω από το 1999, μια πραγματικά σημαντική χρονική στιγμή για την Ελλάδα. Μια δύσκολη στιγμή για την Ελλάδα. Θυμόμαστε όλοι τον μήνα Μάρτιο-Απρίλιο, πρακτικά οι δύο χώρες με την ατυχή για τη χώρα μας υπόθεση Οτσαλάν φτάσαμε στα πρόθυρα του πολέμου.

Στο τέλος του χρόνου αυτού, η Ελλάδα ασκούσε την προεδρία της ΟΣΕΠ, της Οικονομικής Συνεργασίας Ευξείνου Πόνου, το εξάμηνο αυτό.

Μέσα στα πλαίσια της προεδρίας της ΟΣΕΠ αποφασίσαμε να κάνουμε παράλληλα ένα επιχειρηματικό ελληνοτουρκικό φόρουμ, σαν συμβούλιο ελληνοτουρκικής επιχειρηματικής συνεργασίας Ελλάδος και Τουρκίας, έτσι ώστε να ξαναρχίσουμε πάλι από την αρχή. Να βάλουμε τα πράγματα από την αρχή, έτσι ώστε να μπορέσουμε να προχωρήσουμε.

Πράγματι, τον Οκτώβριο του 1999, σε αυτό εδώ το ξενοδοχείο, όπου πραγματοποιήσαμε το Συνέδριο της ΟΣΕΠ, παράλληλα έγινε και η πρώτη επίσημη συνεδρίαση του Συμβουλίου Ελληνοτουρκικής Επιχειρηματικής Συνεργασίας, με το αντίστοιχο τουρκοελληνικό επιχειρηματικό συμβούλιο.

Έτσι ξεκινήσαμε. Οφείλουμε να πούμε σε αυτό εδώ το Συνέδριο, σε αυτό εδώ το βήμα, ότι εάν την περίοδο αυτή δεν υπήρχαν δύο εμπνευσμένοι πολιτικοί, ο Υπουργός Εξωτερικών της Ελλάδος, ο κύριος Παπανδρέου τότε, και ο Υπουργός Εξωτερικών της Τουρκίας, ο μακαρίτης ο κύριος Τζεμ, φοβάμαι ότι δεν θα είχαμε φτάσει να έχουμε τα αποτελέσματα τούτα στον επιχειρηματικό κόσμο που έχουμε σήμερα.

Δύο εμπνευσμένοι πολιτικοί πράγματι, οι οποίοι κάθισαν σε ένα τραπέζι, συζήτησαν. Πολλά χρόνια πριν γινόταν το ίδιο πράγμα. Ετίθετο τα θέματα στο τραπέζι εκείνα που μας χωρίζουν.

Ο Υπουργός, ο κύριος Βενιζέλος, προηγουμένως ανάγλυφα μας παρουσίασε όλη την κατάσταση που επικρατεί στον στρατιωτικό τομέα και στον πολιτικό και είπαν, να δούμε μια

προσέγγιση των δύο χωρών από ένα άλλο πρίσμα, από ένα άλλο μάτι.

Όχι από αυτά που μας χωρίζουν, αλλά ποια είναι εκείνα τα οποία μας ενώνουν. Και πράγματι, βρήκαν τον χώρο τον επιχειρηματικό, σαν έναν χώρο όπου μπορούσαν να δραστηριοποιηθούν οι δύο χώρες.

Έγιναν πολλά από το '99 μέχρι σήμερα. Δεν θέλω να τα αναφέρω, πολλά έχουν ήδη αναφερθεί και άλλα τόσα δεν έχουν. 1999, 150 εκατομμύρια ευρώ το συνολικό εμπόριο Ελλάδος-Τουρκίας. 2008, 3,6 δισεκατομμύρια.

Η χώρα μας, η Ελλάδα, στατιστικά, με καμία χώρα του κόσμου δεν έχει σε τόσο μικρό χρονικό διάστημα τόσο πολύ μεγάλη ανάπτυξη. Αυτό λέει πολλά.

2009, είχαμε μία πτώση λόγω της οικονομικής ύφεσης, φτάσαμε από τα 3,6 στα 3 δισεκατομμύρια ευρώ το συνολικό εμπόριο, όμως μέσα στο 2010, και εφόσον υπάρχει μια ανάκαμψη στην παγκόσμια οικονομία, με την κρίση την οποία έχουμε σήμερα, κυρίως την κρίση την οποία έχουμε στην Ελλάδα, θα ξαναφτάσουμε και θα ξεπεράσουμε κατά πολύ τα νούμερα του 2008.

Αυτά γίνονται στο εμπόριο μεταξύ των δύο χωρών. Στις επενδύσεις, ξέρουμε πάρα πολύ καλά, όλοι μας γνωρίζουμε ότι η Ελλάδα έχει επενδύσει πέραν των 5 δισεκατομμυρίων ευρώ στη γειτονική χώρα.

Γνωστά τα μεγάλα project τα οποία έχουν δημιουργηθεί, με την Εθνική Τράπεζα, με τη Finance, αλλά δεν είναι μόνο αυτά. Υπάρχει ένα πλήθος ελληνικών επιχειρήσεων, οι οποίες δραστηριοποιούνται σήμερα στην Τουρκία.

Καταγεγραμμένες επίσημα από το Επιμελητήριο είναι 320 ελληνικών συμφερόντων τουρκικές επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στη χώρα, εκ των οποίων οι 260 βρίσκονται στην περιοχή της Κωνσταντινούπολης, 40 στην περιοχή της Σμύρνης και οι υπόλοιπες σε διάφορες άλλες περιοχές της Τουρκίας. Ένας πάρα πολύ μεγάλος αριθμός επιχειρήσεων.

Τι γίνεται από την άλλη πλευρά; Δεν έχουμε επενδύσεις. Οι επενδύσεις είναι ελάχιστες. Θα δούμε μόνο στο εμπόριο τρεις-τέσσερις μικρές επιχειρήσεις. Σύνολο έχουμε χαρτογραφήσει όχι περισσότερες από δέκα.

Επενδυμένο κεφάλαιο από τη Στατιστική Υπηρεσία δεν μπορούμε να το δούμε, είναι πάρα πολύ μικρό, φτάνει δεν φτάνει τα 10 εκατομμύρια ευρώ το συνολικά επενδυμένο κεφάλαιο. Και η Ziraat Bank, η οποία πριν από λίγο καιρό ήρθε στην Ελλάδα, με τα κεντρικά της γραφεία στην Αθήνα και με ένα υποκατάστημα στην Κομοτηνή και με προοπτική να προχωρήσει παραπέρα.

Εμείς θέλουμε να δημιουργηθούν επενδύσεις στην Ελλάδα. Θέλουμε πολύ. Το θέμα είναι αν μπορούμε. Το θέμα είναι αν η οικονομική κατάσταση της χώρας μας επιτρέπει τουρκικές επιχειρήσεις να έρθουν να επενδύσουν εδώ.

Κι αν θέλουμε να πούμε την πραγματικότητα, αυτή είναι. Πολύ δύσκολο. Εμείς, σαν χώρα δεν έχουμε πλεονεκτήματα. Πιστεύω να τα δημιουργήσουμε από εδώ και έπειτα.

Παίρνονται πολύ σοβαρές και σημαντικές αποφάσεις από την πλευρά της κυβέρνησης να μπορεί να ξεφύγουμε από αυτή την κατάσταση στην οποία βρισκόμαστε σήμερα, είναι πολύ άσχημη η κατάσταση.

Πιστεύουμε όμως ότι θα ξεφύγουμε, αλλά μέσα σε αυτή την κρίση υπάρχουν ευκαιρίες για επενδύσεις στη χώρα μας. Αυτό οι τούρκοι συνάδελφοι να το σκεφτούν.

Μέσα στην κρίση πάντοτε υπάρχει δημιουργία. Γιατί όχι και μέσα σε αυτή την κρίση να μην έρθουν τουρκικές επιχειρήσεις να επενδύσουν στον χώρο;

Ποια είναι η σύνθεση των προϊόντων εισαγωγών-εξαγωγών που έχουν οι δύο χώρες; Πριν από τρία-τέσσερα χρόνια ήταν πολύ μικρό το εύρος των ελληνικών εξαγωγίμων προϊόντων. Ήταν περίπου τρεις κατηγορίες και αυτό ήταν ένας πολύ μεγάλος κίνδυνος για εμάς.

Από την άλλη πλευρά, η Τουρκία είχε περίπου 20 διαφορετικές κατηγορίες προϊόντων, μια πιο διευρυμένη βάση, άρα με μεγαλύτερη σταθερότητα αντιμετώπιζε με τις εξαγωγές της την Ελλάδα.

Σήμερα, μετά από τρία χρόνια, γιατί αυτό συνέβαινε τότε, έχουμε περίπου τον ίδιο αριθμό κατηγοριών προϊόντων. Είναι 20 οι κατηγορίες των προϊόντων που εξάγει η χώρα μας προς την Τουρκία, καθώς επίσης και οι ίδιες κατηγορίες προϊόντων, 20, που εξάγει η Τουρκία προς την Ελλάδα, με διαφορετικά ποσοστά.

Θα επισημάνω μόνο ένα. Η αυτοκινητοβιομηχανία της Τουρκίας, με τα ανταλλακτικά και όλα τα παρεμφερή, πριν από τρία χρόνια έκανε εξαγωγές στη χώρα μας μηδέν, σήμερα ένας μεγάλος αριθμός λεωφορείων τουριστικών, αλλά και ανταλλακτικών, ύψους 300 εκατομμυρίων ευρώ, διότι τόσες ήταν οι εξαγωγές πέρσι, εντοπίστηκαν ακριβώς σε αυτόν τον τομέα,

στον τομέα της αυτοκινητοβιομηχανίας. Είναι ένας πάρα πολύ σημαντικός τομέας.

Τελειώνοντας, διότι τα υπόλοιπα όπως σας είπα και στην αρχή έχουν ήδη συζητηθεί, οι δράσεις του Επιμελητηρίου την προηγούμενη χρονιά ήταν πολύ σημαντικές, παρόλο που ήταν εκλογική περίοδος και είχαμε απανωτές τρεις εκλογές.

Κάναμε τρία φόρουμ περιφερειακά, ένα στη Ρόδο και δύο στην Κρήτη, και αυτά προς τον μήνα Νοέμβριο και Δεκέμβριο.

Φέτος, έχουμε προγραμματίσει να πραγματοποιήσουμε πέντε συνέδρια, και Ελλάδα και Τουρκία, όπως το κάνουμε άλλωστε κάθε χρόνο, έχουμε λίγο αυξήσει τον αριθμό τον τελευταίο καιρό, διότι θέλουμε να επιταχυνθούν οι σχέσεις οι επιχειρηματικές μεταξύ των δύο χωρών.

Το ένα από τα δύο συνέδρια έγινε στις 16 Φεβρουαρίου στο Hilton. Πολλοί από εσάς σας θυμάμαι, είχατε παρευρεθεί στο συνέδριο αυτό. Έχουμε ένα σημαντικό συνέδριο για τον τουρισμό, όπου αρχικά είχε αναγγελθεί ότι θα γίνει στην Τουρκία, αλλά η τελική απόφαση είναι στο τέλος Απριλίου να γίνει εδώ στην Ελλάδα.

Ο τουρισμός, ο οποίος είναι πάρα πολύ σημαντικός για εμάς. Οι προτάσεις και οι tour operators τον τελευταίο καιρό έχουν αναπτύξει κοινά πακέτα τουριστικά μεταξύ των δύο χωρών 15 ημερών, μία εβδομάδα στην Ελλάδα, μία εβδομάδα στην Τουρκία.

Και έχοντας ένα χαμηλότερο κοστολόγιο από το να πάει ένας τουρίστας 15 μέρες και να μείνει στην Ελλάδα, αυτό το πακέτο προχώρησε πάρα πολύ. Σκοπός μας είναι να το

προχωρήσουμε ακόμα περισσότερο. Γι' αυτόν ακριβώς τον λόγο, στο τέλος Απριλίου θα κάνουμε το συνέδριο τουρισμού εδώ.

Το τρίτο και σημαντικό συνέδριο που θα πραγματοποιήσουμε είναι στην Κομοτηνή. Είναι το δεύτερο τριμερές συνέδριο το οποίο κάνουμε, Ελλάδα-Βουλγαρία-Τουρκία. Το κάνουμε στην Κομοτηνή, διότι σε αυτό το σημείο είναι η τομή των τριών χωρών και έχει αναπτυχθεί το εμπόριο μεταξύ των νομών και των τριών χωρών.

Είναι το δεύτερο συνέδριο που θα κάνουμε τώρα. Το πρώτο είχε γίνει στο τέλος του 2007, τον Νοέμβριο, στην Κομοτηνή και πάλι φέτος θα πραγματοποιηθεί εκεί.

Το τέταρτο συνέδριο που πήραμε απόφαση πριν από λίγες μέρες στο Hilton, στο προηγούμενο συνέδριό μας, να πραγματοποιήσει η Θεσσαλονίκη σε συνεργασία με το Εμπορικό και Βιομηχανικό Επιμελητήριο Θεσσαλονίκης, καθώς και με τους άλλους φορείς της περιοχής. Αυτό θα γίνει κατά τη διάρκεια της Διεθνούς Εκθέσεως της Θεσσαλονίκης.

Και όπως πάντα, τον Νοέμβριο έχουμε το συνέδριο στη Σμύρνη, όπου γίνεται με όλα τα επιμελητήρια της περιοχής του Αιγαίου. Είναι γύρω στα εννιά επιμελητήρια.

Κάθε χρόνο το πραγματοποιούμε εκεί. Μια φορά στη Σμύρνη, στην περιοχή της Σμύρνης, γιατί έχουμε κάνει στο Μπόντρουμ, στη Μούλα και σε όλες τις περιοχές εκείνες που έχουν μεγάλο ενδιαφέρον τουριστικό για εμάς και φέτος μάλιστα θα το πραγματοποιήσουμε εκεί.

Το τελευταίο και τελειώνω, κύριε Πρόεδρε, έχουμε προγραμματίσει 14 επιχειρηματικές αποστολές που θα γίνουν

στην Τουρκία. Έχουν ήδη πραγματοποιηθεί δύο μέχρι αυτή τη στιγμή που μιλάμε.

Η μία για τον Ιανουάριο στη Σμύρνη, με 30 περίπου έλληνες επιχειρηματίες, οι οποίοι επισκέφθηκαν μια πολύ μεγάλη έκταση με κοσμήματα και χρυσά. Η δεύτερη τελείωσε πριν από τρεις μέρες και έχουμε άλλες 12 προγραμματισμένες εκθέσεις μέχρι το τέλος του χρόνου, επιχειρηματικές αποστολές.

Πέρσι είχαμε γύρω στους 350 επιχειρηματίες, οι οποίοι μεταφέρθηκαν από την Ελλάδα στην Τουρκία και φέτος υπολογίζουμε πέραν των 600 επιχειρηματιών θα πάνε μέσα από το Επιμελητήριο το Ελληνοτουρκικό, σε συνεργασία με τα επιμελητήρια της Τουρκίας, να επισκεφθούν πολύ μεγάλες εκθέσεις οι οποίες πραγματοποιούνται εκεί.

Σας ευχαριστώ πολύ.